

Абаева Ж.С.

к.ф.н., доцент Казахского национального университета им. аль-Фараби
г. Алматы, Казахстан
e-mail: zhamilya24@mail.ru

Прецедентные тексты в СМИ

В статье рассматриваются прецедентные тексты, используемые в публицистическом стиле. Обращается внимание на то, что они выражают культурные особенности лингвокультурного сообщества, апеллируют к фоновым знаниям, вносят в текст экспрессивность, оценочность, стимулируют читательский интерес. В работе говорится, что источниками прецедентных текстов могут служить литература, язык, кинематограф, история, политика и др. Утверждается, что эффективность их использования обусловлена их узнаваемостью. Выясняются причины широкого использования прецедентных текстов в современных средствах массовой информации, причем как в заголовках, так и внутри публицистического текста. Особое внимание уделяется причинам и особенностям использования прецедентных текстов в газетных заголовках. Отмечается большое разнообразие применяемых прецедентных текстов и выполняемых функций. Приводятся примеры структурно-семантических трансформаций прецедентных текстов в языке газеты.

Ключевые слова: прецедентный текст, средства массовой информации, фоновые знания, функции прецедентного текста.

Абаева Ж.С.

Бұқаралық ақпарат құралдарындағы прецеденттік мәтіндер

Мақалада публицистикалық стилінде қолданатын прецеденттік мәтіндер қарастырылған. Прецеденттік мәтіндер әр қауымдастықтың мәдени ерекшеліктерін, барлық қоғамға белгілі білімдерді білдіреді, мәтінге экспрессияның, бағалаудың түстерін енгізеді, оқырманның қызығушылығын ынталандырады. Әдебиет, тіл, кинематография, тарих, саясат прецеденттік мәтіндердің көзі болып табылады. Олардың пайдалану тиімділігі танымдылық ерекшеліктерінде негізделген деп айтылған. Бүгінгі ақпарат құралдарында, сондай-ақ тақырыптарда және журналистік мәтін ішінде прецеденттік феномендер кеңінен пайдалану себептері анықталған. Прецеденттік мәтіндердің тақырып ретінде пайдалануы себептері мен сипаттамаларына ерекше назар аударылған. Қолданатын прецеденттік мәтіндердің қилығы және түрлі атқаратын қызметтері белгіленеді. Газет тілінде прецеденттік мәтіндердің құрылымдық және семантикалық өзгерістердің мысалдары келтірілген.

Түйін сөздер: прецеденттік мәтіндер, бұқаралық ақпарат құралдары, белгілі білімдер, прецеденттік мәтіндердің атқаратын қызметтері.

Abayeva Zh.S.

Precedent texts in the mass media

In article the precedent texts used in journalistic style are considered. They express the cultural features of linguocultural community, appeal to the background knowledge, bring expressivity, estimation in the text, and stimulate the reader's interest. Sources of precedent texts can be literature, language, cinema, history, politics, etc. Efficiency of their use is conditioned by their knowableness. The reasons of the widespread use of precedent texts in today's media, both in the titles and within the journalistic text are find out. The special attention is paid to the causes and characteristics of the use of precedent texts in the headlines. There a wide variety of applicable precedent texts and functions. Examples of structural and semantic transformations precedent texts in the language of the newspaper are given.

Keywords: precedent texts, mass media, background knowledge, functions of precedent text